

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101808

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пелехатий Андрій Олегович

2. Pelekhatyi Andrii Olehovych

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.08

Назва наукової спеціальності: Гроші, фінанси і кредит

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2020

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.883.01

Повне найменування юридичної особи: Університет банківської справи

Код за ЄДРПОУ: 34716922

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, 11, м. Львів, Львівська обл., 79007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.15.05

Тема дисертації:

1. Бюджетна політика у забезпеченні розвитку територій України
2. Budget policy in ensuring the development of the territories of Ukraine

Реферат:

1. У дисертації розкрито теоретичні засади бюджетної політики, її функції, принципи, типи та вплив на розвиток територій України. Запропоновано визначення бюджетної політики розвитку територій та обґрунтовано її засадничі орієнтири. Досліджено методологічні засади бюджетної політики розвитку територій. Значну увагу приділено визначенню основних принципів, дотримання яких дасть змогу отримати об'єктивну наукову інформацію про реальний стан бюджетної політики розвитку територій в умовах децентралізаційних процесів та оцінити її вплив на соціально-економічний розвиток у розрізі рівнів публічного управління. Запропоновано систему показників та методдику інтегрального оцінювання достатності бюджетного забезпечення розвитку територій України в розрізі регіонів, ОТГ та районів. Проведене комплексне дослідження достатності бюджетного забезпечення розвитку території за період 2013-2019 рр. Проведено аналіз широкого спектру процесів формування та реалізації бюджетної політики в контексті її впливу на розвиток територій України та існуючих викликів. Запропоновано оптимізацію видаткових повноважень на усіх рівнях бюджетної системи у напрямі бюджетного федералізму, що

дозволить активізувати економічне зростання економіки загалом та посилить позитивні ефекти фіскальної децентралізації. Обґрунтовано стратегічні пріоритети бюджетної політики розвитку територій в координатах формування стратегії регіонального розвитку та стратегій розвитку територій на період 2020–2027 рр. та переходу від акценту на просторово орієнтовані заходи, тобто стимулювання розвитку проблемних територій, до політики розвитку територій на засадах активізації невикористаного потенціалу. Розроблено нову модель бюджетної політики розвитку територій субнаціонального рівня в рамках нової архітектури адміністративної структури, основою нової бюджетної політики є формульний або проектний розподіл субвенцій з державного та обласного бюджетів та перерозподіл фіскальних платежів відповідно до покладених повноважень на органи місцевого самоврядування. Обґрунтовано зміни у перерозподілі коштів податку на доходи фізичних осіб, що сприятиме соціально-економічному розвитку територій та запропоновано форму самооподаткування суб'єктів підприємницької діяльності, метою якої є покращення інфраструктури територій у виробничих промислових зонах із врахуванням інтересів бізнесу та залучення додаткового фінансового ресурсу на реалізацію визначених проектів. Сформовано механізм партисипативного бюджетування розвитку територій на регіональному та місцевому рівнях, що дозволить залучати мешканців громад та інших суб'єктів громадянського суспільства та підприємницької діяльності до розподілу бюджетних ресурсів при виборі проектів капітального ремонту, будівництва чи закупівель, які сприятимуть покращенню соціально-побутового становища на локальному рівні.

2. The dissertation reveals the theoretical foundations of budget policy, its functions, principles, types and impact on the development of the territories of Ukraine. The definition of the budget policy of development of territories is offered and its basic landmarks are substantiated. Methodological bases of budgetary policy of development of territories are investigated. Considerable attention is paid to defining the basic principles, which compliance will provide objective scientific information on the real state of budget development policy in the context of decentralization processes and assess its impact on socio-economic development in terms of levels of public administration. A system of indicators and methods of integrated assessment of the adequacy of budget support for the development of the territories of Ukraine in terms of regions, UTC and districts are proposed. A comprehensive research of the adequacy of budget support of development of the territories for the period of 2013–2019 is carried out. An analysis of a wide range of processes of formation and implementation of budget policy in the context of its impact on the development of Ukraine and existing challenges is conducted. The main trends in the formation and implementation of budget policy at the present stage in Ukraine are identified, the principles and directions of policy are outlined. The regularities of budget policy formation and influence on the development of territories are established, the consequences of such influence, their positive or negative “coloring” for each separate territory are substantiated, and the reasons of such reaction to the budget process conditions in terms of specific type of administrative-territorial formations are determined. The analysis of budget support for the development of regional, subregional and local levels is conducted, it allows to emphasize the intra-regional development trends in the context of the allocation of regions, cities, districts and territorial communities of the basic level in changing public finances and decentralization of power in the country. Emphasis is placed on changing the system of inter-budgetary equalization of territorial development and the introduction of a mechanism for horizontal equalization of tax capacity of local budgets, resulting in the transfer of responsibility for territorial development to local governments. It is proved that the basis of financial independence of local budgets of united territorial communities are tax revenues, which collection stimulates local governments to use effectively all available potential and increases the level of responsibility for the development of the territory. Emphasis is placed on the role of personal income tax as the main budget-generating tax for united communities and the need to develop entrepreneurship and increase the number of jobs in communities, which will increase revenues to their budgets, as well as the the share of local taxes and fees, which will significantly strengthen community capacity. It is proposed to optimize spending powers at all levels of the budget system in the direction of budget federalism to intensify economic growth in general and strengthen the positive effects of fiscal decentralization. The issue of budget control has been studied, its main purpose is not only to inspect, but also to analyze the revenue and expenditure parts of budgets, to ensure the prevention of possible

violations in the formation and implementation of budget development policy. It is proposed to delegate powers in ensuring internal control over the formation and implementation of budgets to community heads; external control starting from the stage of budget formation is proposed to be entrusted to civil society bodies and residents of settlements. The strategic priorities of the budget policy of territorial development are substantiated in the coordinates of formation of the strategy of regional development and strategies of development of territories for the period of 2020-2027 and transition from emphasis to spatially oriented measures, ie stimulation of development of problem territories to policy of development of territories on the basis of unused potential. It is proved the necessity of observance of vertical and horizontal integration of formation and realization of budgetary policy of development of territories and necessity of its realization at a combination of problem-oriented and general approaches to directions of budgetary maintenance of development of territories (budgetary maintenance of development of territories on the basis of competitive advantages of functional types of territories, development of regions on the basis of smart specialization, development of border areas in the context of cross-border cooperation).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васьківська Катерина Володимирівна
2. Vaskivska Kateryna V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васьківська Катерина Володимирівна

2. Vaskivska Kateryna Volodymyrivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисяк Любов Валентинівна

2. Lysiak Liubov V.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опарін Валерій Михайлович

2. Oparin Valerii M.

Кваліфікація: д. е. н., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кізима Тетяна Олексіївна

2. Kizyma Tetiana Oleksiivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Барановський Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Барановський Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.